

SEPTEMBER 2011

KIDS ONLINE

Sonia Livingstone, Leslie Haddon, Anke Görzig
and Kjartan Ólafsson, with members of the
EU Kids Online Network

REZULTATE PRINCIPALE

Ancheta EU Kids Online

Acest raport prezinta rezultatele complete dintr-o ancheta **noua si unica**, elaborata si condusa conform unor standarde riguroase de rețeaua *EU Kids Online*. Proiectul a fost finantat prin programul Safer Internet al Comisiei Europene pentru a obtine datele empirice in vederea fundamentarii de politici legate de siguranta pe internet

- **Un esantion aleatoriu stratificat de 25.142 de copii** cu varsta intre 9-16 ani care folosesc internetul, plus unul din parintii lor, a fost intervievat in primavara-vara 2010 in 25 de tari europene.
- **Ancheta a adresat intrebari despre urmatoarele riscuri:** pornografie, hartuire, primirea de mesaje sexuale, contacte cu persoane necunoscute, intalniri fata in fata cu persoane contactate online, continuturi potential daunatoare si utilizarea abuziva a datelor personale.
- In acest raport, prin **'copii'** ne referim la **copiii din Europa cu varsta intre 9 si 16 ani care folosesc internetul**. 'A folosi internetul' se refera la orice modalitate de conectare, prin orice dispozitiv folosit de copiii pentru intra pe internet si la orice loc din care acestia acceseaza internetul.

Utilizari si activitati online

- **Utilizarea internetului este acum complet integrata in viata de zi cu zi a copiilor:** 93% dintre copii cu varsta intre 9 si 16 ani intra pe internet cel putin saptamanal, (60% intra pe internet zilnic sau aproape zilnic).
- **Copiii intra pe internet la varste din ce in ce mai mici** – varsta medie a primei utilizari a internetului este 7 ani in Danemarca si Suedia si 8 ani in alte cateva tari nordice. La nivelul tuturor tarilor, o treime dintre copii cu varsta intre 9 si 10 ani care folosesc internetul intra zilnic online, acest procent crescand la 80% pentru grupa de varsta 15-16 ani.
- Cea mai frecventa locatie de utilizare a internetului este acasa (87%), urmata de scoala (63%). Dar **accesul la internet se diversifica** – 49% utilizeaza internetul in dormitorul lor si 33% prin telefonul mobil sau alt dispozitiv portabil. Accesul printr-un dispozitiv portabil depaseste unul din cinci cazuri in Norvegia, Marea Britanie, Irlanda si Suedia.
- **Copii fac o diversitate de lucruri potential benefice online:** cei de varsta 9-16 ani utilizeaza internetul pentru teme (85%), pentru jocuri (83%), pentru a viziona clipuri video (76%) si pentru mesagerie instant

(62%). Mai putini sunt cei care posteaza imagini (39%) sau mesaje (31%) pentru ca ceilalti sa le vada, folosesc webcam-ul (31%), site-uri de file-sharing (16%) sau bloguri (11%).

- **59% dintre cei cu varsta intre 9 si 16 ani au un profil pe o retea sociala** – incluzand 26% dintre copii de 9-10 ani, 49% dintre copiii de 11-12 ani, 73% dintre cei de 13-14 ani si 82% dintre cei de 15-16 ani. Retelele sociale sunt cele mai populare in Olanda (80%), Lituania (76%) si Danemarca (75%), si cel mai putin populare in Romania (46%) Turcia (49%) si Germania (51%).
- **Dintre utilizatorii de retele sociale online, 26% au profil public** – mai multi in Ungaria (55%), Turcia (46%) si Romania (44%); 29% au mai mult de 100 de contacte in lista, desi multi au mai putine.
- Dintre utilizatorii de retele sociale, 43% isi pastreaza profilul privat, astfel incat doar prietenii lor il pot vedea. Alti 28% declara ca au un profil partial privat, aceasta insemnand ca prietenii prietenilor lor si cei din retelele lor pot sa il vada. **In mod notabil, 26% declara ca profilul lor e public, astfel incat oricine poate sa il vada.**

Competente digitale

- Este probabil ca **o mai mare utilizare sa faciliteze competente digitale si abilitati legate de siguranta online**. O treime dintre cei cu varsta intre 9 si 16 ani (36%) spun ca afirmatia "Stiu mai multe despre internet decat parintii mei" este "foarte adevarata" in ce ii priveste, o treime (31%) spun ca este oarecum adevarata, iar o treime spun ca nu este adevarata in ce ii priveste (33%).
- **Copiii mai mici tind sa nu aiba nici abilitati legate de folosirea internetului si nici incredere in acestea**. Totusi, majoritatea celor de 11-16 ani stiu sa blocheze mesaje de la cei de care nu vor sa fie contactati (64%) sau sa gaseasca sfaturi legate de siguranta online (64%). Aproape jumatate pot sa schimbe setarile personale pentru un profil de retea sociala (56%), sa compare site-uri si sa aprecieze calitatea acestora (56%) sau sa blocheze mesajele spam (51%).

Risc si dauna

Riscul nu duce in mod automat la dauna, rau efectiv, dupa cum declara copiii. Copiii care folosesc internetul au fost intrebati daca au intalnit o serie de riscuri online si, daca da, daca au fost deranjati de acestea. "A fi deranjat" a fost

definit ca ceva care *“te-a facut sa te simti incomfortabil, suparat, sau sa simti ca nu ar fi trebuit sa vezi asa ceva”*. Rezultatele variaza in functie de copil (de exemplu varsta, sex), tara si tip de risc, prin urmare generalizarile trebuie tratate cu prudenta.

- **12% dintre copiii europeni cu varsta intre 9-16 ani spun ca au fost deranjati sau ca i-a suparat ceva pe internet.** Acest procent include 9% dintre cei in intervalul 9-10 ani. Totusi, majoritatea copiilor nu declara ca sunt separati sau deranjati de ceva atunci cand sunt online.
- **Riscurile nu sunt in mod necesar experimentate ca fiind suparatoare sau daunatoare.** De exemplu, a vedea imagini sexuale si a primi mesaje sexuale online sunt riscuri intalnite de unul din opt copii, dar acestea nu sunt experimentate ca fiind daunatoare decat de putini dintre copiii expusi la ele.
- **Prin contrast, a fi hartuit online** prin primirea de mesaje rautacioase sau daunatoare este riscul cel mai putin comun, experimentat de un copil din douazeci, dar este riscul cu cea mai mare probabilitate sa supere copiii
- **Mai mult, 1 din 12 copii s-au intalnit offline cu cineva contactat online; acest risc duce in rare cazuri la consecinte daunatoare, conform spuselor copiilor.**
- Baietii, in special adolescentii, sunt mai expusi la imagini sexuale online, in timp ce fetele adolescente sunt mai expuse la mesaje rautacioase sau daunatoare online. Totusi, **fetele sunt mai predispuse sa fie separate de riscurile pe care le experimenteaza.**
- Ancheta a adresat intrebari despre o serie de riscuri detaliate mai jos. Analizand toate aceste riscuri, 41% dintre copiii europeni cu varsta intre **9 si 16 ani au intampinat unul sau mai multe din aceste riscuri.**
- **Riscurile cresc o data cu varsta:** 14% dintre cei cu varsta intre 9-10 ani au intalnit unul sau mai multe riscuri, procentul crescand la 33% pentru cei intre 11-12 ani, 49% pentru grupa de varsta 13-14 ani si 63% pentru cei cu varsta intre 15 si 16 ani.

Pornografie

- **14% dintre cei cu varsta intre 9 si 16 ani au vazut in ultimele 12 luni imagini care sunt *“in mod evident sexuale - de exemplu care arata persoane dezbracate sau persoane care fac sex”*.**
- Dintre cei care au vazut imagini sexuale sau pornografice, unul din trei a fost deranjat de aceasta experienta, iar dintre acestia jumatate (de exemplu o sesime dintre cei expusi la imagini sexuale sau aproximativ 2% dintre toti copiii) au fost destul de deranjati sau foarte separati de ce au vazut.
- **In ceea ce priveste diversele modalitati de expunere, 23% dintre copii au vazut continut sexual sau**

pornografic in ultimele 12 luni – internetul devenind acum o sursa la fel de comuna de pornografie ca televizorul, filmele sau video-urile.

- Adolescentii mai mari au sanse de 4 ori mai mari decat copiii mai mici sa vada pornografie online sau offline, iar imaginile sexuale vazute online sunt mult mai explicite. Dar, **copiii mai mici sunt mult mai deranjati sau separati de imagini sexuale online decat adolescentii.**
- **53% dintre cei care au fost separati de faptul ca au vazut imagini sexuale online au spus acest lucru cuiva ultima data cand s-a intamplat–** 33% au spus unui prieten, 25% au spus unui parinte. Totusi, 25% au incetat pur si simplu sa mai foloseasca internetul o vreme, iar putini dintre ei si-au schimbat optiunile de filtrare sau setarile de contact.

Hartuire (Bullying)

- **Legat de hartuirea online (cyber-bullying), 6% dintre copii cu varsta intre 9 si 16 ani au primit mesaje rautacioase sau care i-au suparat online, iar 3% au trimis astfel de mesaje altora.** Peste jumatate dintre cei care au primit astfel de mesaje de hartuire au fost destul de sau foarte separati.
- Din moment ce 19% au fost hartuiti online si/sau offline (in comparatie cu 6% care au fost hartuiti online), iar 12% au hartuit pe cineva in ultimul an online si/sau offline (in comparatie cu 3% care au hartuit online), se pare ca **o mai mare parte a hartuirii se intampla offline decat online.**
- Majoritatea copiilor care au primit mesaje rautacioase sau daunatoare au apelat la o forma de ajutor si doar un sfert nu au spus nimanui. Sase din zece au folosit de asemenea diverse strategii online – stergerea mesajelor rautacioase sau blocarea hartuitorului; aceasta din urma este vazuta de copii ca fiind eficienta.

‘Sexting’

- **15% dintre cei cu varsta intre 11 si 16 ani au primit de la cei de varsta lor *“mesaje sexuale sau imagini [aceasta inseamna] mesaje despre a face sex sau imagini cu persoane dezbracate sau care fac sex”*, iar 3% spun ca au trimis sau au postat astfel de mesaje.**
- Dintre cei care au primit asemenea mesaje, aproape un sfert au fost deranjati de ele. Mai mult, dintre cei care au fost deranjati, aproape jumatate au fost destul de sau foarte separati. Deci, in ansamblu, 1 din 8 dintre cei care au primit astfel de mesaje, sau aproape 2% dintre toti copiii, au fost destul de sau foarte separati de primirea de mesaje sexuale.

- **Dintre cei care au fost deranjați de ‘sexting’, aproximativ patru din zece copii au blocat persoana care le-a trimis (40%) și/sau au sters mesajele sexuale nedorite (38%).** În majoritatea cazurilor, copilul declară ca acest lucru l-a ajutat. Aceste metode constructive de a face față situației ar putea fi încurajate în rândul a cât mai multor copii.

Intalniri offline cu persoane contactate online

- Cea mai frecventă activitate riscantă online declarată de copii este comunicarea cu persoane pe care nu le-au întâlnit față în față. **30% dintre copiii europeni cu vârsta între 9 și 16 ani care folosesc internetul au comunicat online cu cineva pe care nu l-au întâlnit față în față, o activitate care poate fi riscantă, dar și distractivă.**
- **Mult mai rar** copiii se și întâlnesc offline cu o persoană nouă cunoscută pe internet. **9% dintre copii au și întâlnit una dintre aceste persoane contactate online în ultimul an. 1% dintre toți copiii (sau unul din noua dintre cei care au mers la o întâlnire) au fost separați/deranjați de această întâlnire**
- Deși cei cu vârsta între 9-10 ani sunt cel mai puțin probabil să întâlnească offline o persoană contactată online, ei sunt în mai mare măsură deranjați de ce s-a întâmplat (31% dintre cei care au fost la o asemenea întâlnire).

Alte riscuri

- Al doilea risc cel mai des întâlnit este expunerea la conținut potențial dăunător generat de alți utilizatori. **21% dintre cei cu vârsta între 11 și 16 ani au fost expuși la unul sau mai multe riscuri legate de conținuturi generate de utilizatori: materiale ce contin/ despre ura (12%), pro-anorexie (10%), auto-mutilare (7%), consum de droguri (7%), suicid (5%).**
- **9% dintre cei cu vârsta între 11 și 16 ani declară că li s-au folosit datele personale – abuzuri legate de parola copilului (7%) sau de informațiile lor personale (4%), sau au fost înșelați legat de sume de bani pe internet (1%).**
- **30% dintre cei cu vârsta între 11 și 16 ani raportează destul de des sau foarte des una sau mai multe experiențe legate de utilizarea excesivă a internetului (de exemplu neglijarea prietenilor, a temelor sau a somnului),**

Deferente între țări

- Comparând țările, experimentarea unuia sau a mai multor riscuri online include până la șase din zece dintre copiii din Estonia, Lituania, Norvegia, Cehia și

Suedia. O mai redusă incidență a riscului este întâlnită în Turcia, Portugalia și Italia.

- Copiii sunt mai predispuși să spună că au fost separați sau deranjați de ceva pe internet în Danemarca (28%), Estonia (25%), Norvegia și Suedia (23%) și România (21%); totodată, ei afirmă în mai mică măsură această în Italia (6%), Portugalia (7%) și Germania (8%).
- Cu cât copiii folosesc mai mult internetul zilnic într-o țară, cu atât acești copii au întâmpinat într-o mai mare măsură unul sau mai multe riscuri. Totuși, **o mai mare utilizare aduce de asemenea mai multe oportunități și, fără îndoială, mai multe beneficii.**
- Cea mai mare diversitate de activități online este de asemenea raportată de copiii din Lituania, Cehia, Estonia, Franța și Suedia, iar cele mai puține activități în Irlanda și Turcia. Altfel spus, internetul aduce atât riscuri, cât și oportunități, iar granița dintre ele nu este ușor de tras.

Percepția părinților

- **În cazul copiilor care au experimentat aceste riscuri, adesea părinții nu sunt conștienți de acest lucru.**
- 40% dintre părinții ai căror copii au văzut imagini sexuale online spun că acesta nu a văzut așa ceva; 56% dintre părinții ai căror copii au primit mesaje rautacioase sau separatoare spun că acesta nu a primit așa ceva.
- 52% dintre părinții ai căror copii au primit mesaje sexuale declară că acesta nu a primit astfel de mesaje; 61% dintre părinții al căror copil s-a întâlnit offline cu cineva cunoscut pe internet spun că acesta nu a făcut așa ceva.
- Deși incidența acestor riscuri afectează o minoritate a copiilor în fiecare dintre cazuri, nivelul subestimării acestor riscuri de către părinți este mai mult decât substanțial.

Medierea parentală

- **Majoritatea părinților vorbesc cu copiii lor despre ce fac aceștia din urmă pe internet (70%) și/sau aproape când copilul este online (58%). Dar unul din opt părinți (13%) par să nu practice niciuna din formele de mediere despre care am întrebat, conform spuselor copiilor.**
- Peste jumătate dintre părinți iau și alte măsuri pozitive, cum ar fi oferirea de sugestii copilului despre cum să se comporte cu alți copii online (56%) sau comunicarea despre lucruri care ar putea să supere copilul (52%), iar o treime au ajutat copilul când s-a întâmplat ceva online în trecut (36%).
- De asemenea, părinții restricționează dezvăluirea de informații personale de către copii (85%), uploadarea

- (incarcarea) de continuturi (63%) si downloadarea (57%).
- Unul din doi parinti verifica mai tarziu cum a utilizat copilul internetul, facand astfel din aceasta cea mai putin preferata strategie in comparative cu incurajarea, sfaturile legate de siguranta sau stabilirea de reguli legate de utilizarea internetului.
- Utilizarea instrumentelor de siguranta tehnice este relativ scazuta: doar putin peste un sfert dintre parinti blocheaza sau filteaza site-uri web (28%) si/sau monitorizeaza site-urile vizitate de copilul lor (24%).**
- Atat copiii cat si parintii considera medierea parentala folositoare, cu precadere copiii de 9-12 ani.
- Majoritatea parintilor (85%) au incredere in rolul lor, considerand ca pot sa isi ajute copilul daca acesta intalneste ceva ce il suprara online. Parintii sunt de asemenea increzatori in abilitatea copilului lor de a face fata lucrurilor care ar putea sa il supere online (79%), iar 15% spun ca si-au schimbat strategia de mediere din cauza a ceva ce a suparat copilul in trecut.
- Doua treimi dintre copii (68%) cred ca parintii lor stiu mult sau destul despre cum utilizeaza ei internetul. Totusi, 29% spun ca isi ignora un pic parintii, iar 8% spun ca isi ignora mult parintii in aceasta privinta.**
- Mai putin de jumatate (44%) dintre copii cred ca medierea parentala limiteaza ce pot sa faca online, 11% spun ca medierea parentala le limiteaza activitatile foarte mult. Copii din cateva tari se simt mai ingraditi de medierea parentala e.g. in Turcia, Irlanda si Bulgaria) decat in altele (e.g. Ungaria si Olanda). 15% ar dori ca parintii sa faca un pic mai mult sau mult mai mult, in timp ce 12% ar dori ca parintii lor sa faca mai putin.
- Multi parinti (73%) sunt increzatori ca, in urmatoarele sase luni, copilul lor nu va intalni ceva care sa il supere online.
- Trei sferturi (73%) spun ca prietenii lor i-au ajutat sau le-au oferit suport in utilizarea internetului in cel putin una din cele cinci forme de ajutor despre care am intrebat.
- Prietenii sunt mult mai probabil sa medieze in moduri practice, ajutandu-se reciproc sa faca sau sa gaseasca ceva cand apare o dificultate.
- 44% dintre copii spun ca au primit indrumari legate de siguranta pe internet de la prietenii lor, iar 35% spun ca ei de asemenea au oferit astfel de indrumari prietenilor lor.**
- Comparand sursele de sfaturi legate de siguranta online, se pare ca cele mai multe sfaturi sunt primite din partea parintilor (63%), apoi profesori (58%), apoi prieteni (44%).**
- Dar in cazul adolescentilor mai mari si a copiilor provenind din gospodarii cu statut socio-economic scazut, sfaturile din partea profesorilor devanseaza pe cele din partea parintilor.
- Alte rude (47%), in mod surprinzator, sunt in general la fel de importante ca prietenii in oferirea de sfaturi copiilor despre cum sa foloseasca internetul in siguranta.
- Informatiile primite de copii prin intermediul mass media traditionale (20%) sunt mai putin utilizate, in timp ce sursele online sunt si mai putin utilizate (12% au accesat sfaturi legate de siguranta pe website-uri).
- Parintii primesc sfaturi legate de siguranta pe internet in primul rand de la familie si prieteni (48%), apoi media traditionale (32%), scoala unde invata copilul (27%), ISP - provider-i de internet (22%) si website-uri (21%).
- Doar aproximativ 9% dintre parinti spun ca nu vor mai multe informatii despre siguranta pe internet. Multi parinti vor mult mai multe informatii decat ceea ce primesc de la scoala copilului, intr-o mai mica masura, producatori si comercianti.**

Alte surse de sfaturi despre siguranta

- Aproximativ jumatate dintre copii cred ca profesorii lor s-au angajat in majoritatea formelor de mediere despre care am intrebat, iar 73% dintre copii spun ca profesorii lor au practicat cel putin una dintre formele de mediere active despre care i-am intrebat.**
- Diferentele de varsta sunt notabile: implicarea profesorilor in utilizarea internetului de catre copii este mai scazuta in randul celor de 9-10 ani.**
- Exista un grad destul de mare de variatie nationala in rolul pe care profesorii il au, de la 97% dintre profesorii din Norvegia care se implica in folosirea internetului de catre copii, la un scor de 65% in Italia.

Implicatii legate de politici de siguranta

Rezultatele au relevanta pentru mai multe grupuri interesate:

- Prioritatea pentru cresterea gradului de constientizare de catre parinti ar trebui sa fie informarea parintilor asupra naturii riscurilor pe care copiii lor le pot intalni online, in acelasi timp incurajand dialogul si o mai mare intelegere intre parinti si copii cu privire la activitatile online ale tinerilor.
- Parintii ar prefera sa primeasca informatii** cu privire la siguranta pe internet in primul rand de la scolile copiilor, prin urmare ar trebui depuse eforturi mai mari de catre sectorul educational. Dar, din moment ce utilizarea instrumentelor oferite de catre industria IT de catre parinti si copii (informatii legate de siguranta online, filtre butoane de raportare abuz etc.) este relativ scazuta, o mai mare constientizare din partea publicului,

incredere si usurinta de utilizare ar trebui de asemenea urmarite de sectorul IT.

- Pe masura ce utilizarea internetului devine mai personalizata, rolul parintilor si profesorilor devine dificil. Acest fapt plaseaza **o mai mare responsabilitate asupra sectorului IT** in gestionarea naturii riscurilor pe care copiii le intampina si in asigurarea de instrumente care sa previna raul sau sa ajute copiii sa treaca peste experientele daunatoare. De asemenea, acest fapt ii face si pe copii responsabili de propria lor siguranta, prin urmare mesajele de siguranta pe internet ar trebui sa urmareasca sporirea increderii, rezilientei si a **competentelor de cetatenie digitala in randul copiilor**.
- **Eforturile sectorului IT** de sustinere a continutului pozitiv dar si a sigurantei pe internet ar trebui imbunatatite. Instrumentele tehnice de blocare, raportare, filtrare ar trebui de asemenea sa fie piesa principala a politicilor de protectie a copiilor de catre sectorul IT, completate de nevoia de constientizare a acestor mecanisme si de imbunatatire a accesibilitatii si usurintei de folosire pentru a sustine adoptarea acestora de catre parinti si copii.
- **Copiii** ar trebui de asemenea incurajati sa isi asume responsabilitatea pentru propria lor siguranta cat mai mult posibil, cu accent pe propriile lor capacitati, comportament responsabil si cetatenie digitala.
- Avand in vedere faptul ca majoritatea copiilor nu declara ca ar fi intalnit vreunul din riscurile despre care au fost intrebati, iar si mai putini declara ca ar fi fost deranjati sau separati de experientele lor online, masurile viitoare legate de sporirea siguranta pe internet ar trebui sa vizeze resurse si indrumari acolo unde este in mod special nevoie de ele – mai ales pentru **copiii mai mici** care intra pe internet. Intradevar, o noua orientare a politicilor este vitala pentru ridicarea gradului de constientizare si sporirea masurilor de suport ajustate nevoilor celor mai mici utilizatori, in special cei de scoala primara.
- **Invatarea competentelor digitale** necesita o promovare sustinuta si la zi in termeni de educatie, caracteristici legate de siguranta, si aplicatii practice pentru asigurarea unui standard minim pentru toti copiii si pentru prevenirea izolarii digitale si lipsa de abilitati ale copiilor. Acest fapt ar trebui privit si ca largirea spectrului de activitati interprinse de copii, deoarece foarte multi folosesc extrem de putin din oportunitatile creative online.
- Mai mult, din moment ce mai putin de jumatate din copiii de 9-16 ani sunt foarte satisfacuti de nivelul de continut digital disponibil pentru ei, sau chiar mai putini dintre copiii cei mai mici, este responsabilitatea tuturor actorilor ce pot trasa politici de siguranta sa asigure **o mai mare disponibilitate a continuturilor pozitive**

protrivite varstei copiilor, in mod special in comunitatile mici de limba.

Note despre metodologie

- Acest raport este rezultatul **muncii rețelei EU Kids Online**, coordonate de LSE, cu echipe de cercetare si grupuri consultative in fiecare din cele 25 de tari participante si un panel consultativ international.
- Rezultatele initiale din acest raport au fost prezentate la Safer Internet Forum in 21/10/2010. Raportul de fata prezinta rezultatele complete ale anchetei pentru toate cele 25 de tari.
- **Tarile incluse in EU Kids Online sunt:** Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franta, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Lituania, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, Romania, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia si Marea Britanie. Cu exceptia situatiilor in care tarile sunt specificate, rezultatele sunt medii ponderate in toate tarile.
- Se stie foarte bine ca este extrem de dificil sa masuram aspecte private sau suparatoare ale experientelor unui copil. Ancheta a fost desfasurata la domiciliul copiilor, ca un interviu fata in fata. Chestionarul a inclus o sectiune auto-completata pentru intrebarile delicate, pentru a evita ca acestea sa fie auzite de parinti, alti membri ai familiei sau operatorul de teren.
- Pentru **detalii complete legate de metodologia proiectului**, materiale, rapoarte tehnice legate de colectarea datelor si etica cercetarii, consultati www.eukidsonline.net.

Observatii despre copiii din Romania

- Varsta la care copiii intra pentru prima data pe internet este in scadere. **Romania pastreaza inca o varsta medie mai mare pentru prima accesare**, aceasta fiind 9 ani (Suedia, Danemarca- 7 ani, media pe tari- 9 ani).
- Frecventa cu care copiii romani acceseaza internetul este peste media europeana, 70% dintre ei accesand internetul zilnic sau aproape zilnic.
- Referitor la dispozitivele folosite pentru accesarea internetului, **copiii din Romania folosesc intr-o foarte mica masura dispozitive portabile** (telefon mobil-18%, alt tip de dispozitiv- 2%), similar cu alte tari din Europa de Sud si de Est (Turcia, Italia). De asemenea, in comparatie cu alte tari (100% in Olanda, 99% Cehia), copiii romani acceseaza intr-o mai mica masura internetul de acasa (86%).

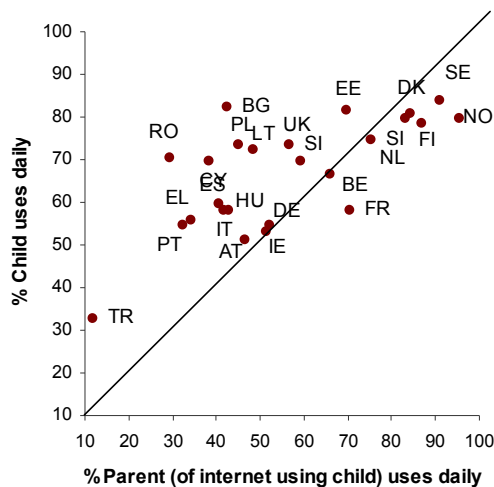
- Legat de **nivelul competentelor digitale concrete, Romania inca se situeaza pe o pozitie inferioara** fata de alte tari (penultimul loc), copiii inregistrand in medie 3,4 competente concrete (e.g. sa schimbe setarile de filtrare, sa blocheze/filtreze mesajele de tip spam sau sa blocheze un utilizator), fata de 5,8 competente inregistrate in Finlanda sau 5,4 in Slovenia.
- In ce priveste **utilizarea in exces a internetului (adictie), copiii romani se situeaza la jumatatea clasamentului**, cu 33% dintre copii declarand ca au experimentat foarte des sau des una sau mai multe forme de comportament ce tin de o utilizare excesiva (de exemplu, timp mai putin petrecut cu prieteni, familie sau facand teme pentru scoala din cauza timpului petrecut online, neglijarea somnului sau alimentatiei din cauza internetului). Procentul este apropiat de media europeana (30%).
- In mod oarecum surprinzator, **folosirea retelelor sociale este la un nivel foarte scazut** in comparatie cu restul tarilor, 46% dintre copii declarand ca au un profil pe un astfel de site. De asemenea, copiii romani declara cele mai mici cifre pentru contactele din lista lor de prieteni pe retelele sociale (63% declara ca au mai putin de 10 prieteni in lista, 24% au intre 11 si 50 de contacte in lista).
- Totusi, ei inregistreaza unul **din cele mai mari procente pentru vizibilitatea profilului lor**, aproape jumatate declarand ca profilul lor este public (44% dintre cei care au un profil). Copiii romani sunt printre cei care isi dezvaluie intr-o mare masura (21% dintre cei care au un profil) date personale in profilul lor, cum ar fi numarul de telefon sau adresa de acasa.
- **Experientele neplacute ii afecteaza intr-o mare masura pe copiii din Romania.** Alaturi de cei din Danemarca, Estonia si Suedia, copiii romani declara in proportie de 21% ca au fost suparati sau deranjati de ceva pe internet.
- In ceea ce priveste **expunerea la imagini sexuale, copiii romani se situeaza aproape de media europeana**, 28% declarand ca au fost expusi la astfel de imagini, online sau offline (19% pe Internet). Dintre cei expusi la imagini sexuale pe internet, 44% declara ca au fost suparati sau deranjati de ce au vazut (8% din toti copiii). Acest procent situeaza copiii romani in randul celor mai afectati negativ de expunerea la acest tip de continut.
- **Copiii romani inregistreaza printre cele mai mari procente la hartuire** atat pe internet cat si in afara internetului (41% declara ca au fost jigniti/suparati de alti copii in ultimele 12 luni, online si/sau offline, 13% declara ca acest lucru s-a intamplat pe internet)¹.
- De asemenea, **copiii romani inregistreaza cel mai mare procent la primirea de mesaje sexuale** (fenomenul „sexting”), 22% declarand ca au vazut sau primit mesaje sexuale online. Dintre cei expusi, 38% declara ca au fost deranjati de aceasta (copiii cu varsta intre 11-16 ani).
- **32% dintre copiii romani declara ca au comunicat pe internet cu cineva pe care nu il cunosteau fata in fata, iar 13% dintre copii s-au dus sa se intalneasca efectiv cu o astfel de persoana.** Cu toate acestea, o mare parte dintre aceste persoane sunt prieteni sau rude ale unor persoane cunoscute de copil fata in fata.
- Rata ridicata a expunerii copiilor romani la riscurile investigate sugereaza necesitatea promovarii unor programe coerente de siguranta pe internet, de sporire a competentelor digitale concrete care sa le ofere copiilor instrumente de auto-protectie in situatii neplacute (de exemplu blocarea mesajelor din partea persoanelor nedorite). Totodata aceste date atrag atentia asupra cerintei de a intensifica rolul de mediere parentala si scolara a activitatii copiilor in afara granitelor internetului (fenomenele de hartuire si agresiune intre copii).

Observatii despre parintii din Romania

- **Parintii romani se plaseaza la un nivel mai scazut al utilizarii internetului fata de copiii lor**, asa cum se observa in figura alaturata. Alaturi de tari ca Bulgaria, Polonia, Lituania si Turcia, Romania este o tara a ‘nativilor digitali’, a caror utilizare a internetului devanseaza cu mult pe cea a parintilor lor.

¹ Aceste procente trebuie interpretate cu precautie, conceptul de “hartuire” fiind operationalizat ca “lucruri deranjante, suparatoare, neplacute, care pot include sa necajesti pe cineva, sa lovesti sau sa impingi pe cineva, sa excluzi pe cineva intentionat”

Utilizarea zilnica a copiilor (%) in functie de utilizarea zilnica a parintilor(%), distributie pe tari

QP215: Dvs folositi internetul? QC303 and QP217: Cat de des folosesti internetul?

Baza: toti copiii care folosesc internetul; toti parintii lor.

- De asemenea, **parintii romani au o perceptie scazuta a experientelor neplacute ale copiii lor pe internet**. In timp ce 21% dintre copii declara ca au fost suparati de ceva pe internet, doar 7% dintre parinti cunosc acest lucru, diferenta intre perceptia parintilor si ce declara copiii fiind una dintre cele mai mari la nivel european.
- Parintii au o perceptie scazuta a expunerii copiilor lor la imagini cu continut sexual**, 12% dintre parinti avand cunostinta de acest lucru (comparativ cu 19% dintre copii. Diferenta dintre expunerea efectiva si perceptia parentala este una dintre cele mai mari in Europa (alaturi de Lituania, Austria si Bulgaria). Daca ne referim doar la parintii copiilor care au fost expusi la imagini cu continut sexual, aproape jumatate (47%) spun ca aceasta nu s-a intamplat, iar un sfert (25%) nu cunosc acest lucru
- La fel ca in cazul expunerii la imagini sexuale, **parintii romani subestimeaza expunerea copiilor lor la hartuire si agresiune online**, doar 2% considera ca in ultimele 12 luni copilul lor a fost tratat pe internet intr-un mod rautacios/ care i-a facut rau. Din nou, aceasta diferenta intre ce declara copiii si ce spun parintii este una dintre cele mai mari in randul tarilor incluse in ancheta. Discrepanta devine si mai vizibila pentru cazul copiilor care declara ca au fost expusi la acest tip de comportament online din partea altor copii, 79% dintre parintii acestora negand iar 14% neavand cunostinta de acest lucru.
- Dintre parintii europeni, **parintii romani sunt cei care subestimeaza in cea mai mare masura expunerea copiilor lor la mesaje sexuale online („sexting”)**, doar 6% declarand ca acest lucru s-a intamplat copilului lor in ultimele 12 luni. Luand in calcul doar parintii

copiilor care au primit astfel de mesaje, 57% dintre acestia neaga ca aceasta s-ar fi intamplat, iar 28% nu au cunostinta de acest lucru (putin peste media europeana).

- Ca si in cazul celorlalte riscuri, **parintii romani subestimeaza intalnirile copiilor lor cu persoane necunoscute**, doar 6% dintre parinti avand cunostinta de acest comportament (28% dintre parintii copiilor care au mers la astfel de intalniri).
- In ce priveste medierea parentala, **aproximativ jumatate (52%) dintre parintii romani monitorizeaza activitatile copiilor lor pe internet** (e.g. verifica ce site-uri a vizitat copilul sau profilul lor pe reseaua sociala), **87% practica o mediere de tip restrictiv** (e.g. interzicerea copilului sa aiba un profil pe retele sociale, descarcarea de muzica sau filme, utilizarea mesageriei instant), in timp ce **79% practica o mediere activa** (e.g. a explica ce site-uri sunt bune sau rele, a ajuta copilul cand ceva e greu de facut sau gasit pe internet etc.)
- Rezultatele sugereaza necesitatea unor strategii de educare care sa sporeasca gradul de constientizare de catre parinti a riscurilor experimentate de copiii lor.

THE LONDON SCHOOL
OF ECONOMICS AND
POLITICAL SCIENCE ■

Contact details

Professor Sonia Livingstone and Dr Leslie Haddon
Department of Media and Communications
The London School of Economics and Political Science
Houghton Street, London WC2A 2AE, UK
f +44 (0) 20 7955 7248
s.livingstone@lse.ac.uk/leshaddon@aol.com

Final Report, EU Kids Online II
Deliverable 8.3 for the EC Safer Internet Programme

ISSN 2045-256X

The EU Kids Online network has received funding from the European Community's Safer Internet Programme. The authors are solely responsible for the contents of this report. It does not represent the opinion of the Community and nor is the Community responsible for any use that might be made of information contained in it.

Co-funded by the European Union

www.eukidsonline.net